

Rechten Cliënten

Eisen aan een GZ-psycholoog/klinisch psycholoog (BIG)

De GZ-psycholoog is een generalist die inzetbaar is in alle sectoren van de gezondheidszorg. De GZ-psycholoog is een zelfstandige behandelaar van psychische stoornissen en van psychische aspecten bij lichamelijke ziekten, invaliditeit en problemen in de levenssfeer. De deskundigheid van de GZ-psycholoog ligt in de toepassing van psychologische kennis en vaardigheden met als hoofdtaken diagnostiek en behandeling.

De klinisch psycholoog is een specialist op het gebied van diagnostiek, behandeling, management/beleid en wetenschappelijk onderzoek.

Opleiding

De opleiding tot GZ-psycholoog is een postdoctorale beroepsopleiding van twee jaar. De opleiding tot klinisch psycholoog volgt op de opleiding tot GZ-psycholoog en duurt vier jaar. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) houdt een BIG-register van gekwalificeerde psychologen bij. Gezondheidszorgpsycholoog (GZ-psycholoog) en klinisch psycholoog zijn beschermde titels en mogen alleen gevoerd worden door iemand die ingeschreven staat in het BIG-register.

De Wet BIG heeft tot doel de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bevorderen en te bewaken en (potentiële) consumenten van de gezondheidszorg te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. De Wet BIG bevat een aantal algemene voorwaarden met betrekking tot titelbescherming, registratie en tuchtrecht. Om te kunnen worden ingeschreven in het overheidsregister moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden. Zo moet men met goed gevolg een opleiding tot GZ-psycholoog/klinisch psycholoog hebben afgerond aan een erkend opleidingsinstituut. Erkende GZ-psychologen/klinisch psychologen staan ingeschreven in het BIG overheidsregister. Iedereen nagaan bij het register of een GZ-psycholoog/klinisch psycholoog bevoegd is om het vak uit te mogen oefenen. U kunt uw behandelaar vragen of hij/zij is ingeschreven in het register. U kunt ook zelf navraag doen bij het [BIG register](#).

Uw rechten als cliënt

Als u besluit een behandelcontact aan te gaan is er in de zin van de wet sprake van een overeenkomst tussen u en uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog. Een dergelijke overeenkomst brengt rechten en plichten met zich mee. Om een goede kwaliteit van de hulpverlening te waarborgen, heeft de overheid de laatste jaren een aantal wetten tot stand gebracht waarin de rechten en plichten van hulpverleners en cliënten zijn vastgelegd.

Belangrijke rechten zijn:

- U heeft recht op informatie
- U heeft recht op geheimhouding van uw gegevens
- U heeft recht op inzage van uw dossier
- U heeft het recht om zelf een hulpverlener te kiezen
- U heeft het recht om een klacht in te dienen

Recht op informatie

De GZ-psycholoog/klinisch psycholoog moet u informeren over alles wat voor u van belang kan zijn in het kader van onderzoek/behandeling. Hij/zij moet u vertellen wat hij/zij denkt dat er aan de hand is, wat de therapie in grote lijnen zal inhouden, wat het doel is en hoe lang het vermoedelijk zal duren. Dit alles moet de GZ-psycholoog/klinisch psycholoog ook vastleggen in een behandelplan en met u bespreken. Op grond van deze informatie kunt u toestemming geven voor de behandeling.

Ook tijdens de therapie moet de GZ-psycholoog/klinisch psycholoog u informeren. U mag van uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog verwachten dat hij uw vragen beantwoordt, het verloop van de behandeling met u bespreekt en regelmatig met u nagaat in hoeverre de therapie tot de gewenste resultaten leidt. De GZ-psycholoog/klinisch psycholoog mag u bij hoge uitzondering bepaalde informatie onthouden, als hij denkt dat u daarvan ernstig nadeel zult ondervinden.

Geheimhouding van uw gegevens

Alles wat u uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog vertelt is vertrouwelijk. Hij of zij mag daarover geen mededelingen doen aan anderen zonder uw schriftelijke toestemming. Uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog hoeft niet aan u te vragen of hij of zij over u van gedachten mag wisselen met vakgenoten. Als de GZ-psycholoog/klinisch psycholoog in een instelling werkt, is dat gebruikelijk. Een GZ-psycholoog/klinisch psycholoog moet regelmatig verslag uitbrengen van de voortgang van uw behandeling aan een team van collega-hulpverleners. Via dit overleg kan hij zijn mening toetsen en advies van anderen ontvangen. Deze hulpverleners zijn allen gebonden aan een geheimhoudingsplicht. Als u toch niet wilt dat uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog iets met collega's bespreekt, kunt u dat zeggen.

Informatie verstrekken aan anderen

Het kan zijn dat anderen informatie over u opvragen, bijvoorbeeld een bedrijfsarts of verzekeringsarts. U mag dat altijd weigeren. Uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog mag alleen gegevens verstrekken aan anderen als u daarvoor gericht toestemming geeft, bij voorkeur schriftelijk. Dat wil zeggen: u weet welke informatie precies gegeven zal worden en u gaat daarmee akkoord.

Als er informatie over u gevraagd wordt, laat de GZ-psycholoog/klinisch psycholoog de informatie dan op papier zetten en lees het van tevoren door. U kunt ook een kopie vragen. Spreek van tevoren ook af of uw huisarts geïnformeerd mag worden. Dat voorkomt misverstanden.

Uw dossier

Uw GZ-psycholoog/klinisch psycholoog is verplicht een dossier bij te houden over het verloop van de therapie/onderzoek. Een goede verslaglegging is onderdeel van een professionele werkwijze. U mag uw dossier inzien en eventueel fotokopieën maken. Ook mag u een eigen verklaring aan uw dossier toevoegen. Tenslotte heeft u het recht uw dossier of delen daarvan te laten vernietigen. De GZ-psycholoog/klinisch psycholoog is verplicht uw dossier zorgvuldig te bewaren, tot tien jaar nadat de therapie is afgesloten. De GZ-psycholoog/klinisch psycholoog of instelling moet het dossier dan vernietigen, tenzij u vóór het verstrijken van de bewaartermijn schriftelijk kenbaar heeft gemaakt

dat u bezwaar heeft tegen vernietiging. Zelf heeft u het recht om het dossier eerder te laten vernietigen, als u dat wilt. De verantwoordelijkheid voor die beslissing ligt bij u. Eventueel kunt u van tevoren een kopie laten maken.

Rechten van jongere cliënten

Als een kind of jongere in behandeling/onderzoek gaat, gebeurt dat meestal in overleg met de ouders of verzorgers. Als een kind jonger is dan 12 jaar, worden de ouders vaak nauw bij de behandeling betrokken. Bij een kind van die leeftijd zijn de ouders bevoegd om beslissingen te nemen met betrekking tot de behandeling. Als de leeftijd van het kind tussen de 12 en de 16 jaar ligt, weegt de mening van ouders en kind even zwaar. Vanaf 16 jaar neemt een cliënt zelf beslissingen. De ouders worden uitsluitend dan bij de behandeling betrokken als de jongere daarmee akkoord gaat.

Klacht

Sinds 1 januari 2017 is de klachten- en geschillenregeling van kracht in het kader van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz). Elke zorgaanbieder moet een klachtenfunctionaris hebben die de cliënt kan benaderen als deze een klacht heeft. Mocht u ontevreden zijn over de geleverde zorg of over uw behandelaar, gaan we hierover graag met u in gesprek om samen tot een oplossing te komen. Het is mogelijk om dit gesprek plaats te laten vinden met ondersteuning van een onafhankelijke klachtenfunctionaris. Mocht dit onvoldoende tot een bevredigende oplossing leiden, kunt u een klacht indienen bij een onafhankelijke klachten- of geschillencommissie.

Mirjam Lakeman is aangesloten bij de klachten- en geschillenregeling van de LVVP (Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & Psychotherapeuten). Informatie over de regeling voor volwassenen en kinderen/jongeren die de zorg zelf betalen kunt u [hier](#) vinden. Informatie over de regeling voor kinderen/jongeren die de zorg vergoed krijgen vanuit de gemeente kunt u [hier](#) vinden.